

OBSAH.

	Str.
Předmluva k vydání českému	5
Předmluva k vydání anglickému a francouzskému	7
Věnování	17

I. HISTORICKÝ VÝZNAM VÁLKY.

1. Válka světovou	25
1. »Consensus gentium« proti Němcům. Lidstvo se víc sjednocuje ve své organisaci.	
2. Pangermánský plán světového panství: Berlín—Bagdad	26
2. Válka se dala očekávat.	
3. Pangermanism filosofii politického vývoje německého národa.	
4. Theorie pangermanismu odpovídá politickému vývoji Němců. »Centrální Evropa« neboli »Berlín—Bagdad« (»Berlín—Kahýra«).	
5. Odkud hrozí Německu větší nebezpečí: Z Anglie či z Ruska?	
6. Průběh války se shoduje s pangermánským plánem. Vojenská a politická situace.	
7. Hlavní argumenty pangermanismu: Německo potřebuje bezpečných hranic, území a chleba. Svými vojenskými ctnostmi a svou kulturou Němci zasluhují být vůdci Evropy a lidstva. Pangermánský imperialism je pokračováním římského. Pangermánský materialism a mysticism. Pangermánská nenávisť Slovanů a jiných národů.	

3. **Plán Spojenců: Demokratická organizace Evropy a lidstva. — Demokracie proti theokracii** 42
- 8a. Spojenci vymezují své válečné cíle v notě presidentu Wilsonovi.
- 8b. Čtrnáct bodů Wilsonových.
9. Rozpor mezi Centrálními Mocnostmi a Spojenci je rozporem mezi theokratickým monarchismem a demokracií; ideál Pruska-Rakouska a ideál Ameriky.
4. **Německý »Drang nach Osten«, Prusko a Rakousko. — Pangermanism a Východní otázka. — Pangermanism s hlediska světového** 52
10. Němci po věky zatlačovali Slovany na východ. Rozdíl a shoda mezi Pruskem a Rakouskem: oběma je společná idea císařství, dobývajících východu.
11. Válka pokusem rozřešit dávnou Východní otázku. Německá »Centrální Evropa« a »Berlín—Bagdad« zastříněny světovou otázkou: organizace nejenom světa Starého, ale také Nového, Pangermanism a Amerikanism.
5. **Německý »Drang nach Osten« a Pásmo malých národů** 57
12. Pásmo malých národů mezi Němci a Rusy. Politický a ethnografický rozdíl mezi Východem a Západem. Pangermanism využívá tohoto rozdílu ke svému prospěchu.

II. NÁRODNOSTNÍ PRINCIP.

6. **Národnostní cit a idea** 63
- 13a. Národnost od XVIII. století politickou, státotvornou a sociální silou. Princip národnosti je úplně moderní.
- 13b. Národnost a jazyk. Národnost v literatuře, vědě a filosofii, v umění, mravech a právech, ve státě a politice. Princip národnostní, vlastenectví. Vývoj národů: plemena, národnosti, kmeny atd. Jeden

Adam či víc? Otázka rasy (plemena). Směšování ras a změna národního charakteru. Původnost národů.

14. Národnost a stát. V Evropě je mnohem víc národů než států: státy národnostně smíšené. Státy byly vytvořeny dobýváním. Národ a stát: Goethe a Bismarck. Národnost je demokratická, stát aristokratický. Stát vznikl z theokracie a je v základě dynastický. Vznik moderního, demokratického státu. Princip národnostní silou demokratickou. Rozdíl mezi státy Spojenců a Centrálních Mocností.

7. Právo národů na sebeurčení 74

15. Národnostní cit a idea a národnostní právo. Právo národů na sebeurčení vyplývá z mravní hodnoty humanitního principu. Z uznání hodnoty lidské osobnosti vyplývá uznání národů a společenských kolektivit vůbec. Rovnost jazyků před zákonem. Středověké hodnocení dynastického státu: demokracie proti theokracii. Spojenci ve své odpovědi pres. Wilsonovi činí z otázek národních otázky mezinárodní; přestávají být pouze »vnitřními« záležitostmi států. Pangermáni pro stát protinárodní: Vilém pro Jehovu, ne pro Ježíše. Demokratický stát spočívá na mravním, lidském základě, ne na základě božském, náboženském. A přece demokratická politika »sub specie aeternitatis«.

8. Problém malých národů a států; federace malých národů 81

16. Relativnost velikosti. Dějiny učí, že se malé státy tvořily vedle států velkých. Německý imperialism dějiny zavrhlý.
17. Malé státy a národy vyvíjejí intenzivnější kulturní činnost: autonomisace proti centralisaci.
18. Malí národové prý se musí spojit ve větší stát; příkladem je prý Rakousko. Pravá povaha federace: federace předpokládá svobodu. Federace je provedení principu asociace; problém malého národa a »malého člověka«.

	Str.
9. Národnost a mezinárodnost	90
19. Princip národnosti neodporuje vývoji mezinárodnosti. Moderní internacionalism.	
10. Politická samostatnost a národní autonomie	93
20. Význam a hodnota politické nezávislosti. Odnárodňování je kulturní ztrátou. Národní autonomie (územní — osobní) dostačuje jen v některých případech.	
11. Radikální rekonstrukce Evropy na národnostním základě? Národní minority	95
21. Problém smíšených států: národnostní menšiny. Přestěhování menšin? Demokratické pravidlo pro rozsah národnostních menšin. (Nedostatky demografické statistiky).	
12. Každá národní otázka problémem zvláštním	99
22. Rozmanitost a bohatý obsah národních otázek.	
13. Marxism a národnost	100
23. Marx nepochopil problému národnosti. Národnost a socialism se navzájem nevylučují.	
24. Marxisté podávají nesprávný výklad války; je to válka kapitalistická? imperialistická? koloniální? Marxistická menšina.	

III. VÝCHODNÍ OTÁZKA.

14. Program Spojenců v podstatě programem reorganizace Východní Evropy	109
25. Národnostní otázky naléhavé jen na východě.	
26. Národnostní otázky v Rakousku, Prusku, Rusku a na Balkáně (v Turecku): civilisovaní a kdysi nezávislí národové jsou utlačováni.	
15. Rozčlenění Rakouska hlavním cílem války. »Idea státu Rakouského«	114
27. Rakousko státem umělým: dynastickým, imperialistickým a militaristickým. »Idea státu Rakouské-	

ho«: středověká negace moderní ideje státu a národnosti.

28. Rakousko je prý schopno života.
 29. Rakousko zmenšené?
 30. Rakousko jako protiváha Německa? Rakouský katolicism. Vnitřní harmonie Německa a Rakouska.
 31. Dosáhli Čechové své kultury pomocí Rakouska?
 32. Co bude s německými provinciemi Rakouska?
 33. Maďaři rakušanství úplně dostihli.
- 16. Pruské Německo: kultura vnějšího pořádku a militaristického materialismu 125**
34. Prusko a východní otázka: předmět pruské útočnosti.
 35. Pruská otázka: podstata prusství. Německo a Prusko: Goethe či Bismarck? Pruský kult státu. Pruský monarchism, bismarckism, machiavellism.
 36. Německá filosofie, věda a kultura vůbec. Jejich scholasticism.
 37. Moderní německá theologie: německo-pruský jesuitism.
 38. Německá pořádnost.
- 17. Reorganisace Východní Evropy a Rusko 136**
39. Carské Rusko bylo ještě politicky i kulturně ve stadiu extensivnosti: příčina jeho úpadku. Problémy národnostní v Rusku: jak se liší od národnostních poměrů západních. Poláci, Finové a baltské provincie.
 40. Problém maloruský (ukrajinský).
 41. Pangermánské směřování do Asie zeslabeným Ruskem. Cesta z Berlína do Bagdadu nejen Cařihradem, ale i Oděsou. Potřeba silného Ruska pro Evropu a lidstvo.
- 18. Bez kritiky Spojenců? 144**
42. Potřeba kulturní synthese, ne převaha jednoho národa a jeho kultury nad druhým. Začíná doba nová.
 43. Různé národní kultury a měřítko lidství. (Pro domo).

19. Význam československého státu pro osvobození Evropy 148

44. Zeměpisné a dějinné položení Čech a česko-slovenského národa: Čechy a Slovensko překážkou na cestě Berlín—Bagdad.
- 45a. Čechy nezávislé od sedmého století; sjednocení s Rakouskem a Uherskem 1526 v personální unii. Habsburkové centralisovali a germanisovali proti svým slibům. Odpor Čechů a Uhrů. Obrození česko-slovenského národa. Revoluce roku 1848. Rakousko smlouvá mír s Maďary: dualism z r. 1867. Čechové pokračují ve svém boji proti Rakousko-Uhersku za nezávislost.
- 45b. Čechové a Slováci za války 1914 na straně Spojenců proti Rakousko-Uhersku a Německu. Habsburkové sesazeni Českou Zahraniční Národní Radou. Československé armády uznány Spojenci. Spojenci uznali Národní Radu a práva Čechů a Slováků na nezávislý stát. Odpor Rakouska a Německa.
46. Národní autonomie a federalisace Čechům nestačí: historické právo Čech tvořit samostatný státní útvar. Slováci mají právo být spojeni s Čechy. Slovenský jazyk a maďarisace.
47. Kulturní význam československého národa. Česká reformace zahájila nové protitheokratické období v Evropě. Potlačení české národní kultury Habsburky. Obrození české a slovenské na konci osmnáctého století.
- 48a. Československý stát soběstačný co do území, obyvatelstva, surovin a financí. Otázka německých, polských a maďarských menšin. Možnost spojení česko-slovenského státu s Jugoslavií.
- 48b. Malorusové uherští přejí si být spojeni s česko-slovenským státem.
- 48c. Hospodářství a finanční síla československých zemí.
- 48d. Československý stát republikou.

20. Československý stát, Polsko a Jugoslavie 178

49. Úzká vzájemná spojitost mezi otázkou česko-slovenskou a polskou.

50. Vztah otázky jihoslovanské k otázce československé a polské.
21. **Slovanská barriera proti pangermanismu?** 183
51. Osвобоzené státy nebudou nárazníkové. Nejen barriera slovanská, ale také latinská (Rumuni, Italové atd.).
22. **Pangermanism a panslavism — germanism a latinism** 185
52. Válka není jenom konfliktem světa germánského a slovanského; panslavism, germanism a latinism.

IV. BOJ DO KONCE.

23. **Nutnost provést válku do konce v zájmu trvalého míru: problém války** 191
53. Demokracie nevylučuje defenzivy. Rozdíl mezi válkou útočnou a obrannou. Pacifism Tolstého není správný. Demokracie neznámá nedostatek energie. Problém války. Militarism. Pruský militarism překonán válkou. Milice.
24. **Kdo je odpověden za válku?** 194
- 54a. Mravní soud a historický výklad války.
- 54b. Rakousko-Uhersko a Německo odpovědno. Vina Rakouska-Uherska.

V. NOVÁ EVROPA.

25. **Demokratický mír a jeho podmínky (Résumé)** . . . 205
55. Podstata pravé demokracie a obecné zásady demokratického míru.
56. Jednotlivé body pro mírovou konferenci.
57. Demokracie »sub specie aeternitatis«. Caesar či Ježíš?